

tious and enthusiastic way of performing the team work, which respectively leads to collective shows of the group, which is engaged with the show and so it would be unfair to distinguish only some of its members. Is it possible that in the “Tale of the Tramp-King“ of Sofia Puppet Theater you could point out only one of the actors and do not feel unfair to the others? Is it not how the troupes of Varna and Burgas have performed?

Obviously it is time to change the status of the festivals in their award sections. Maybe there should be more awards for the stage designers and the actors' awards should become more and more collectively granted...

In order to avoid the problem of puppet or non-puppet, a competition of shows should be held, and yet on the level of selection (this year the selector was Bogdana Kosturkova) the non-puppet shows should be drawn away from the competitor's program. Of course here, the definition “puppet“ shall be considered very open-mindedly: both classi-

cal puppet and object theatre, etc. all those types of theater, in which in general the dead object is revived by the actor.

I think that two years before the next festival there must be announced a playwright contest for Bulgarian puppet play. The Theater of Varna should be obliged to stage the text, which has won first award at the contest (if there is a winner). This play, translated into English, should be distributed among the guests of the festival and sent to the puppet theaters abroad.

And finally, I would like to thank Vera Stoykova – the life and the soul of this festival today – for the fact that she invited me to become a member of the International Jury and I would also like to thank my colleagues from Varna State Puppet Theater, which made the work as easy and pleasant as possible. And after all, nobody said that being a member of the Jury of a competition would guarantee calm and quiet life.

I owe a deep gratitude to the members of the Jury - Prof. Remo Melloni, Prof. Shu-Ming, Mr.

„Машината Ян Бибиан“
“Jan Bibian the machine“

Todor Ignatov, Mr. Nelko Kolarov and Mrs. Ina Bozhidarova, with whom I worked in special harmony, but I may also say, became friends. We discussed, specified our approaches to the shows, conceded and agreed with each other, and what matters most is that we finally reached unanimous agreement. It was love and concern for the art of puppetry - the things that related us. ■

Translation by **Nadia Zhereva**

Куклите могат всичко

Милена Минчева

Куклите са най-прекрасните не живи – живи същества, които човешката ръка може да одухотвори! Те плачат с нашите сълзи, смеят се с нашите усмивки и лекуват детските души! Станахме свидетели на това по време на XVI-я международен куклен фестивал „Златния делфин“, който превърна град Варна в мажоран пристан на красотата и добротата, където групи от различни краища на света показаха своето майсторство.

„Ла мар де марионетас“ от Мадрид, Испания ни убедиха в лечебната сила на куклите с постановката „Говори, не си сама“ с режисьори Хектор Лопез Хиронто и Марта Баутиста, която играе и една от главните роли. Спектакълът е за децата, претърпели сексуално насилие, проблем който, за съжаление, е често срещан в съвременното общество. И събира в себе си две приказки, едната европейска

„Магарешка кожа“, а другата африканска – за мочичето-маймуна. Историята разказва как главната героиня има своя тайна, която не смее да сподели. Тя е скрита зад кожа, която я предпазва от останалия свят. И се явява нейното второ „Аз“, чрез което тя контактува с околните. Нещо, което правят и жертвите, претърпели насилие. Те се затварят в себе си. Тях не можеш да ги докоснеш просто така, защото дори обикновено ръкостискане отключва в тях поредица от негативни емоции.

В постановката на „Ла мар де марионетас“ куклата контактува с кукли, за да предизвика усмивки по лицата на своите малки зрители с нелепа съдба и да им покаже, че те не са виновни за това, което им се е случило, че не трябва да си мълчат и да таят всичко в себе си! А поетичният език и живата музика в спектакъла достигат до детското съзнание,

за да докоснат сърцата на малчуганите и да им покажат, че те наистина не са сами!

Но куклите могат още много неща! Те проговориха дори езика на Уилям Шекспир по много атрактивен начин.

Първият спектакъл беше на Държавен куклен и младежки театър Батуми (Грузия) с поетичното заглавие „Цветна мъгла на морския бряг“. Пиесата е сценична адаптация на Елене Матсхонашвили по Шекспировата „Ромео и Жулиета“. Всичко обаче е на шега и е като детска игра. Действието в спектакъла се завърта около две котета – Миа и Мио, респективно нашите малки Ромео и Жулиета, които изживяват своите приключения на морския бряг. И също като във великата любовна трагедия, те биват разделени от враждата между две семейства. Но тук финалът е доста неочакван и оптимистичен. Защото в детския свят доброто винаги побеждава. В света на децата стават чудеса! И „Цветна мъгла на морския бряг“ е най-доброто доказателство за това.

А дали, ако разкажем „Сън в лятна нощ“ като приказка на нашите деца, тя ще достигне до детското съзнание? На този въпрос отговор дава актрисата Елса Клавел, която се превъплъщава в дъщерята на Шекспир в копродукцията на „Арп ан Перегор“ (Франция) и „Ла мар де марионетас“ (Испания).

Актрисата впечатли детската аудитория още със самото си появяване на сцената. Тя беше облечена като принцеса в пищна барокова рокля, която по-късно се превръщаше ту в двореца на Тезей, ту в гората около Атина. С едно завъртане около себе си Елса караше малките зрители в залата да „тичат“ из гората с куклите-шахматни фигури или пък да бъдат тайни съучастници на Пък, който оживяваше под приказните звуци на арфата! И макар че децата не говореха английски, това не им попречи да изживеят една незабравима вечер в кукления

Милена Минчева (1978) е театровед. Завършва Театрознание и театрален мениджмънт в НАТФИЗ през 2013 г. Записва магистратура по Театрално изкуство, която завършва семестриално през 2014 г. В момента подготвя магистърската си теза. От 2009 г. е част от екипа на сдружение „Феникс 2009“, което работи за развитие и съхраняване на българските духовни ценности в областта на изкуството, културата, образованието и социалните дейности. Участва и в театралната формация към сдружението.

театър с героите на Шекспир! Елса Клавел докосна всяка струна от детските сърца! Със своето актьорско майсторство тя успя така да им въздейства, че те нямаха нужда да разбират езика, за да се потопят в магията на кукленото изкуство! И заслужено взе награда за женска роля в раздел представления за деца!

Възрастните често пъти забравят, че някога са били деца. Те трудно могат да бъдат впечатлени от куклите, но куклите могат да омагьосат и тях. Доказателство за това е спектакълът „Прометей“ на Лафонтана – Формас Анимадас от Вила Ду Конд (Португалия). Той е един мащабен мултимедийен спектакъл, съчетаващ в себе си индонезийския театър на сенките „Ваянг-кулит“ с жива актьорска игра. Митът за Прометей беше разказан по един уникален и силно въздействащ начин! Под майсторските ръце на Марсело Лафонтана се раждаха приказни декори от дворцови кули, гръцки храмове, екзотична природа и спиращи дъха морски пейзажи, който той рисуваше за секунди върху специална пясъчна повърхност, превръщайки се в един магьосник, който сякаш съживява един отминал свят, за да могат зрителите да станат свидетели на историята от първо лице! И не случайно наградата за актьорско майсторство в раздела за възрастни беше присъдена именно на Марсело Лафонтана, който може би е родоначалника на едно ново и съвременно изкуство, на което тепърва ще се търси име.

Това са само малка част на пъстрата палитра от спектакли, която докосна сърцата на публиката във Варна. И макар че наградите вече са раздадени, а XVI-то издание на „Златният делфин“ е вече в историята, куклите продължават да говорят на своя език, да впечатляват със своето уникално неживо-живо присъствие и да вълнуват с историите които разказват и предстои да разкажат на своята публика! Защото те, куклите, могат всичко! ■

Варненски разговори

Милена Минчева разговаря с участници, членове на журито и гости на фестивала

С **Вероника Гонзалес** – автор, сценограф и актьор в Teatrino dei Piedi, Италния

Как Ви хрумна идеята за спектакъла „Имало едно време... две крачета“?

Родена съм в Буенос Айрес и в началото започнах да правя

представления в Аржентина. В училището, в което учех, имаше четири специалности: актьорство, кукловодство, танци и вокал. Започнах с две дисциплини – актьорство и кукловодство. Когато влязох в театралната академия, по време на моето обучение за актриса се срещнах с мно-

го кукли. След това се върнах в Италия, държавата, в която сега живея, и се запознах с моя ментор Лаура Кибел, която ме запозна по-подробно с актьорската игра. Тя стана мой учител. Научих тази уникална техника, в която използвам актьорското майсторство с кукловоденето.